

יגאל בריטמן: "אי אפשר להמציא הרבה גוגלים ויאהוים - אבל יש בישראל חדשנות גדולה"

08:17 | 05.11.2006 גיא גרימלנד

"שנת 2006 היתה שנה של צמיחה", זו ההתרשמות של ר"ח יגאל בריטמן, מנהל תחום ההיי-טק בדלויט העולמית ויו"ר דלויט בריטמן אלמגור, כמאפיין העיקרי שעבר ההיי-טק הישראלי בשנה החולפת. מחר תערוך דלויט את תחרות Fast 50 בפעם השביעית בישראל, בשיתוף TheMarker. בתחרות זו נבדקות עשרות חברות טכנולוגיה ישראליות על בסיס שיעור הגידול בהכנסות על פני חמש שנים.

מדי שנה נחשפות 50 החברות שנבחרו לקחת חלק בדירוג. בשנה שעברה אקטימיזי זכתה במקום הראשון. מחר תיחשף רשימת החמישים החדשה, וכן זוכה חדשה שתזכה לייצג את ישראל בתחרות Fast 50 באירופה, שתיערך בצרפת.

התחרות האירופית נותנת לזוכה הזדמנות להיחשף בפני הגופים והאנשים משפיעים בהיי-טק העולמי בכלל ובהקהילה העסקית והפיננסית העולמית בפרט. מעבר לכך, השתתפות בתחרות האירופית חושפת את החברה לרשת הקשרים הגלובלית של דלויט. מי שזוכה באחד משלושת המקומות הראשונים מקבל גם סדנה מיוחדת להעלאת ערך החברות לבעלי המניות.

כדי להשתתף בתחרות על חברה להיות טכנולוגית (לאו דווקא סטארט-אפ) ובעלת מו"פ (על המו"פ להיות מרכיב עיקרי ומרבית הכנסות החברה צריכות להיות כתוצאה ממו"פ זה), הכנסות החברה ב-2001 צריכות להיות יותר מ-62 אלף דולר וב-2005 לפחות כמיליון דולר, והנהלת החברה צריכה להיות ישראלית.

התחרות שנערכת השנה מצביעה על כך ששיעורי הצמיחה של החברות המדורגות בתחרות עולים לאין ערוך על אלה שהיו בשנים הקודמות. בדיקה של שיעור הצמיחה הממוצע במשך חמש שנים של 50 הזוכות, מגלה כי הוא הגיע ל-1,049% ב-2004 (נתון זה מתייחס ל-1999 עד 2003); ב-2005 הוא הגיע ל-746% (נתון מתייחס ל-2000 עד 2004), והשנה הוא הכפיל את עצמו ל-1610% (נתון המתייחס ל-2001 עד 2005). המשמעות היא ברורה. השנה מציגות החברות את שיעורי הצמיחה הטובים ביותר.

בניגוד לשנים קודמות, ישנן פחות חברות מענף התוכנה שמופיעות בדירוג לעומת שנים קודמות. לפי דלויט, 34% מהחברות מהשתתפות הן חברות תוכנה, בעוד שב-2005 מספרן הגיע ל-40% וב-2004 ל-38%. בריטמן מציין שהתחומים שמתחזקים מאוד בתחרות השנה הם תקשורת ומוליכים-למחצה. למעשה, תחום המוליכים-למחצה מתחזק מאוד, ובעוד שב-2004 וב-2005 מספר החברות שהשתתפו בתחרות מענף זה היה 4% בלבד, ב-2006 הוא מגיע ל-12%. שאר התחומים שומרים על יציבות יחסית.

ישראל טובה במו"פ

בריטמן סבור שהמגמות בשוק ההיי-טק הישראלי נוגעות ליתרון הגדול של ישראל במחקר ופיתוח. "הצבא מוציא בכל שנה אנשים בעלי יכולות מו"פ, והוא מהווה כור היתוך של רוב האנשים שעוסקים בהיי-טק. בחלק גדול מהמקרים נגלה שכדי להצליח ולהפוך לשחקנים חזקים בעולם, החברות עוזבות את ישראל ונמכרות לחברות גלובליות. במקרים אחרים - החברות יתחברו למשקיע אסטרטגי שיביא אותם לשלב הבא בתחום השיווקי".

בריטמן מחמיא ליזמים הישראליים, בעיקר ליכולת הגבוהה שלהם במחקר

ופיתוח, פחות ליכולת שלהם לשווק את עצמם בעולם. "החוסן שלנו הוא לא בתחום השיווקי, אלא במחקר ופיתוח. מה רע שזה יהיה הביזנס שלנו למכור לעולם? ישנן שתי דרכים להתפרנס, במכירות חברות וידע לחו"ל או ביצירת חברות גדולות בינלאומיות. נכון שיש בישראל חברות טכנולוגיה גדולות, אבל אנחנו לא חזקים בתחום הזה.

"הייתי שמח אם היו יותר חברות ישראליות רב-לאומיות, אבל זה עדיין לא מוציא את הצורך למכור ידע. הכסף שמגיע ממכירת ידע מושקע בחזרה בכלכלה הישראלית", נוגע בריטמן באחד הנושאים המעניינים שעולים באחרונה לדין ציבורי: האם ישראל הופכת מקדשת את תרבות האקזיטים על פני הצמחתן של חברות ישראליות רב-לאומיות. בריטמן סבור שבסופו של דבר השאלה איזה כיוון יתפוס קטר ההיי-טק נוגעת למדיניות הממשלתית. "אנשים הם כמו מים, כך גם אנשי עסקים. והמדינה צריכה לכוון את השוק לכיוונים שאליו הוא צריך לזרום", מסביר בריטמן.

חברות מעדיפות אקזיט דרך רכישה

בריטמן סבור שאחת המגמות המרכזיות בעולם שחווה ענף ההיי-טק היא ההתלכדות (Convergence) בין המדיה (התוכן) והטלקומניקציה. "חברות הטלקום חייבות לייצר שירותים בעלי ערך מוסף גבוה, אך רינגטונים, SMS ותאים קוליים לא מייצרים ערך מוסף גבוה. התוכן נמצא לעומת זאת בחברות המדיה, ולכן בין השניים נוצרת זיקה", הוא מבהיר. "מעבר לכך, אנחנו מבחינים בתהליכי מיזוג בין חברות טלקום. מיזוג ספרינט-נקסטל הוא דוגמא לכך. השוק רווי ולכן במצב שכזה יש יתרון לגודל. חברות רוכשות חברות אחרות כדי לשפר את הביצועים שלהן. כיום רוב חברות ההיי-טק הן חברות של מוצר אחד. מדובר בחברות שצומחות מהר מאוד, אבל הן חברות של מוצר אחד. כדי להשיג חדשנות טכנולוגית הן רוכשות חברות ומבצעות מיזוגים. זה תהליך שמתחזק ורואים זאת היטב ב-2006".

פילוח תחומי הפעילות של החברות בתחרות Fast 50

תחום	2006	2005	2004
תוכנה	34%	40%	38%
תקשורת	22%	18%	18%
מוליכים למחצה	12%	4%	4%
מכשור רפואי/ ביוטכנולוגיה	12%	10%	14%
מחשבים וציוד היקפי	6%	12%	14%
אינטרנט	4%	2%	2%
אחר	10%	14%	10%

מקור: דלויט בריטמן אלמנטור

לפי נתונים שדלויט אספה, 62% מהחברות שהופיעו בדירוג Fast 50 2005, הינן חברות פרטיות - לעומת 44% ב-2005. רובן, מציין בריטמן, מעדיפות לצאת לאקזיטים באמצעות מיזוגים ורכישות, ולא על ידי הנפקות לציבור (IPO). "תחום המיזוגים והרכישות הוא מבנה האקזיט המועדף, אפילו אם החברה ציבורית. הסיבה העיקרית לכך היא הדרישות הגדולות שיש כיום ממנהלי חברות ציבוריות. האחריות הכבדה שרובצת על המנהלים בחברות מקטינה את התיאבון להיות חשופים לשוק ההון, ומגדילה את התיאבון לבצע אקזיטים דרך רכישות. מאז שחוקק סרבנס אוקסלי (תקנות שנועדו להגברת הדיווחים והשקיפות בחברות ציבוריות - ג"ג) הוטלה על המנהלים אחריות כבדה מאוד. אחריות זו גורמת להם לחשוב שאקזיט באמצעות מכירה מהווה אפשרות סבירה ופחות מורכבת מאשר נשיאת האחריות הכבדה כחברה שנסחרת בשוק ההון".

למרות שרק 4% מהחברות שמופיעות השנה בדירוג של דלויט הן מעולם האינטרנט, בריטמן סבור שזו המהפכה הבאה, והאינטרנט יקבל את הכבוד הראוי לו בשנים הקרובות. "מהפכת האינטרנט דומה למהפכת הגלגל והקיטור. זהו תחום העתיד, אבל הוא מורכב ותחרותי. מה שכן, אי אפשר להמציא הרבה גוגלים ויאהויים, אבל יש בישראל חדשנות גדולה. זהו תחום שאני מהמר עליו".

בכל הנוגע לאיום הסיני וההודי, בריטמן סבור שמדובר בשתי ישויות נפרדות. "היתרון של סין הוא בשכר העבודה הנמוך שלה וביכולת הייצור. אך אם סין תמשיך לגנוב רעיונות, להתבסס על רעיונות מהעולם המערבי ולא תפתח מו"פ משלה - היא תיפגע. התל"ג בסין עולה ויש פחות עובדים, לכן השכר עולה. אם זה הכיוון שבו תצעד - היא תפסיק להיות תחרותית. וייטנאם, מלזיה, אינדונזיה והפיליפינים יתפסו את מקומה ויתנו תחרות טובה לסיין, מסביר בריטמן.

"בעיות אחרות בסין הן שאין מספיק תשתיות והממשל התאגידי לקוי. הדיווח הפיננסי לא מהמתמקדים בעולם. התשובה הישראלית לסיין צריכה להיות ייצור סדרתי של סדרות קטנות וחכמות". לגבי הודו, בריטמן מבהיר שהיא משחק אחר. "היא יותר קרובה לתרבות המערבית ודוברת אנגלית. היא גם קרובה יותר למרכז העולם והפרשי השעות לעומתה קטנים. הודו מייצרת כמות לא מבוטלת של מהנדסים בכל שנה. היתרון שלה הוא בתחום התוכנה והשירותים".

טיפ ליזמים: קחו עובדים באיכות טובה

ליזמים ישראלים צעירים הוא מספק כמה טיפים, בהתאם לסקר עולמי שערכה דלויט בקרב 524 מנכ"לים של חברות היי-טק מתוך 1,500 החברות בעלות שיעור הצמיחה הגבוהה ביותר בעולם. "הדבר החשוב ביותר הוא למצוא את האנשים המתאימים. איכות העובדים היא הגורם בעל ההשפעה הגדולה ביותר להצלחת החברות בכל האזורים. אסטרטגיה עסקית מוצלחת הוא גורם השני בחשיבותו. פחות באירופה, יותר באסיה ובצפון אמריקה.

"הגורם השלישי שמשפיע הוא הנהגה מוצלחת. עיתוי היציאה לשוק (Time To Market) הוא הגורם השני בחשיבותו במדינות אירופה והרביעי בחשיבותו במדינות אסיה וצפון אמריקה. מוצר ייחודי הוא הגורם הרביעי בחשיבותו באירופה והחמישי באסיה וצפון אמריקה", מסכם בריטמן.

ניתן להירשם לכנס fast 50 בטלפון 03-5133650